

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institvtiones Morales

In Qvibus Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1616

19. De die festo Natiuitatis B. Virginis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14007

eo tempore hunc diem festum agere & obseruare cœpisse. Quare falsum omnino est, quod quidam auctor scripsit, hanc Beatæ Virginis celebritatem ab Innocentio IV. esse institutam. Deceptus est, videlicet ille auctor, quia Durandus, Beletus, Platina, & alij dixerunt, ab eo Pontifice Octauas huius diei festi esse institutas, non ipsam diei festi celebritatem.

Mihi admodum verisimile sit, Ephesini & Calcedonenensis Concilij temporibus, Natalem Deiparæ inter dies festos celebrari, & coli cœpisse: tunc enim damnata est hæresis Nestorij, qui impie, & nefarie negabat Beatam virginem fuisse Dei genitricem, & tunc floruit Cyrillus Alexandrinus, qui fuit religiosissimus Beatæ Virginis cultor. Hinc est, vt extent homiliæ S. Germani, S. Procli, Andree Cretensis, & Damasceni de Natali Deiparæ Virginis.

Secundo quaeritur, Vnde nam habeatur, Beatam virginem sanctam fuisse, antequam nasceretur? Respondet S. Thomas *tertia par. quæst. 27. art. 1.* hoc ex sacris literis non haberi, sed traditionem esse Ecclesiasticam, eam in vtero matris suæ fuisse sanctitatem adeptam. Nam credendum est, data esse Deiparæ privilegia gratiæ, quæ alijs sanctis fuisse concessa Ioannes Baptista Spiritu sancto repletus est adhuc ex vtero matris suæ. Item Hieremias sanctus fuit, antequam natus, vt communiter Patres docuerunt, Origenes *homil. 1. in Hieremiam*, Tertullianus *lib. de Anima, c. 26.* Achanasius *serm. 4. contra Arianos*, Nazianzenus *oratio. 1.* Ambrosius *Luc. 1. Leo sermon. 10. de Natiuit.* Bernardus *epistol. 174.* quicquid dicant alij quidam iuniores Catholici: ergo B. Virgo in vtero matris sanctitatem consecuta est.

Quæres, An fide Catholica credamus, Deiparam sanctam fuisse ante ortum suum? Caietanus in *Opuscul. Tom. 2. Traç. 1. cap. 1.* putat, hoc tantum probabiliter, & pie in Ecclesia credi. Cæterum alij, vt Catharinus *lib. 4. contra Caietanum*, & Corduben. *lib. 1. quæst. 44. conclus. 4.* Caietanum in hac parte reprehendunt: aiunt enim, fide catholica credi, Deiparam semper virginem in sanctitate natam esse. Volunt alij, non quidem hoc contra fidem esse, sed fere errorem in Fide, oppositum affirmare: certe, Ecclesiastica traditio videtur in hac parte fidem facere: nam eiusmodi Ecclesiæ traditione multa alia credimus, quamuis ex sacris litteris ea non habeantur, atque colligantur.

Tertio quaeritur, an Beata Virgo ex tribu Iuda, & familia Dauidis genus & originem traxerit? Certum est, fuisse eam ex familia Dauidis Regis procreatam: nam Christus Dominus *Apocalypsis quinto*, dicitur Leo de tribu Iuda, & radix Dauid: Paulus *ad Romanos quinto*, dicit: *Qui factus est ex femine Dauid secundum carnem*, ac Christus Dominus fuit vere filius Beatæ Virginis: ergo Beata Virgo fuit ex tribu Iuda, & familia Dauidis; ac proinde Lucas *capite secundo* scribit, ascendisse Beatam virginem vna cum Ioseph in Bethlechem civitatem Dauid, vt describerentur, eo quod essent ex domo & familia Dauidis. Obijcies id, quod olim obiecit Faustus Manichæus apud Augustinum *libro 23. cap. 3. & 4.* contra illum, non potuisse genus ist. here ex familia Dauidis, quia Deipara fuit ex tribu Leuitica, & cognata Elisabeth. Lucas *primo*. Respondet, hoc nihil impedire, eo quod mater Elisabeth potuit esse ex tribu Iuda, & familia Dauidis, & proinde cognata Mariæ. Sic Ambrosius *libro tertio in Lucam* & Theophylactus *in Mattheum 1.* Item fieri potuit, vt Anna mater Deiparæ, vel Ioachim pater eius matrem haberet ex tribu Leuitica.

Quarto quaeritur, An Beata Virgo descenderit ex tribu Iuda, & familia Dauidis per lineam maternam simul & paternam? Communis est sententia Beatam virginem per matrem simul & patrem, videlicet Annam, & Ioachimum, fuisse progenitam ex familia Dauidis: quamuis Augustinus *libro quarto contra Faustum*, asserue-

rit satis esse ad scripturæ veritatem, vt Christus filius Dauidis dicatur, si Deipara saltem per matrem genus, & originem traxerit ex Dauid. Sed Damascenus *lib. 4. cap. 15.* & Ambrosius *lib. 3. in Lucam*, aperte testantur, Ioachimum & Annam B. Virginis parentes fuisse ex familia Dauidis.

Quinto quaeritur; An Beata Virgo fuerit ex familia Dauidis per lineam regalem, hoc est, An descenderit ex Dauid per Salomonem, & posteros eius, an verò per Nathan filium Dauidis, & posteros ipsius Nathan? Communis est Patrum sententia, descendisse ex Dauid per lineam regalem. Ambrosius *libro tertio in Lucam*, & Hieronymus *Hieremia vigesimo secundo*, & *trigesimo octavo*, & *Zacharia quarto*, & Theodoretus *Hieremia vigesimo secundo* aperte fatentur Christum ex Salomone, & Ezechia descendisse, & ex femine Sedechiæ per Salathiel, Zorobabel, & reliquos venisse: in Psalmo etiam 131 promissum est Dauidi: *De fructu ventris tui ponam super sedem tuam*: quod dictum est propter Salomonem, typice Christi personam referentem.

Sexto quaeritur, Quomodo Mattheus *capite primo*, & Lucas *capite tertio* conueniant in extendenda, B. Virginis, & Christi Domini genealogia; cum Mattheus dicat, Ioseph filium fuisse Iacob, & Lucas referat fuisse filium Heli: Olim Iulianus Apostata, vt testatur Hieronymus *Matth. 1.* hanc Euangelistarum discordiam Christianis obiecit: eandem quoque Manichæus opposuit referente Augustino *lib. 2. Retract. c. 7.*

In primis hæc repugnantia non soluitur ab eo, qui dicit, Iacob, & Helinum fuisse, & eundem hominem sed duobus nominibus appellatum. Nam vt optime notauit Augustinus *lib. 2. Quæst. Euangelicarum cap. 5.* diuersi aui, proauj, abauj, & atauj Iacob, & Heli describuntur apud Mattheum, & Lucam vsque ad Dauidem: ergo necesse est, vt Iacob & Heli fuerint diuersi homines, eo quod diuersos progenitores habuerint. Idem Augustinus *lib. 1. de consen. Euangelista. cap. 3. & lib. 3. contra Faustum cap. 3. & lib. 28. cap. 3.* dicit, Ioseph sponsum Virginis fuisse filium Heli, non natura, sed adoptione: filium vero Iacob natura, & generatione. Ad hunc modum conciliandi Euangelistas idem Augustinus non videtur valde approbare, *lib. 2. Retract. cap. 7.* Aliter ergo ipsemet conciliat Euangelistas *lib. 2. Quæst. Euangelista. cap. 5.* videlicet, Heli fuisse a uum mater num ipsius Ioseph, ita vt Mattheus describeret generationem Ioseph per patrem, scilicet Iacob, Lucas vero per matrem, cuius non emittit quia femina erat, & ideo posuit a uum maternum, nempe Heli. Vnde cum Lucas ait: *qui fuit Heli*: sensum habet: *Qui scilicet Ioseph, fuit nepos Heli per lineam maternam ipsius Ioseph.*

Sunt duæ aliæ sententiæ, vna est communi consensu omnium Patrum recepta. Ioseph fuisse filium natura, & generatione Iacob, & hoc est quod dicit Mattheus: *Iacob genuit Ioseph virum Mariæ*: sed fuisse filium Heli non naturalem, sed legalem. Iacob enim & Heli fuerunt fratres uterini tantum, hoc est, ex parte matris, non patris: & quia Heli mortuus est sine liberis, frater eius Iacob secundum legem Dei *Deuter. 25.* duxit uxorem viduam reliquam sine prole, vt suscitaret semen fratris, & ita ex ea genuit Iosephum sponsum Virginis. Huius sententiæ primus auctor fuit teste Eusebio *lib. 1. Eccles. Histor. cap. 7.* Iulianus Africanus, qui affirmavit se eam didicisse à consanguineis Christi: quam sententiam postea secuti sunt communiter Patres, Iustinus Martyr *quæst. 131. ad Gentem*, Nayanzen *in carmine de genealogia Saluatoris*, Augustinus *loco supra citato*, Hierony. *Matth. 1.* Ambrosius, Anselmus, Beda, *Luca 3. Damasc. lib. 4. cap. 15.* S. Thomas *3. par. q. 31. ar. 3. ad 2.* & Augustinus, quamuis eam vt dubiam habuerit, *lib. 2. de consen. Euangel. cap. 4. & lib. 3. contra Faustum c. 3. & lib. 28. contra eundem cap. 3.* tandem *lib. 2. Retract. cap. 7. 12. & 55.* eam probauit. Et reuera ita est dicendum: tum quia eiusmodi sententiam communiter Patres sequuntur, tum

quia

quia, vt supra iam diximus, ait, se ita didicisse a consanguineis Christi Domini.

Est nihilominus alia sententia iuniorum interpretum afferentium Matthæum descripsisse genealogiam Christi Domini per Ioseph, Lucam vero per Matrem: & ideo Matthæus dixit: *Iacob genuit Ioseph virum Mariae*, Lucas vero dixit, *Et ipse Iesvs erat incipiens quasi annorum triginta: vt putabatur filius Ioseph, qui fuit Heli, qui fuit Matthan, & reliqui* quidam ex prædictis auctoribus illud relatiuum *qui fuit Heli*, referunt ad Iesum Christum & sensum esse dicunt: *Qui scilicet Iesus Christus fuit Heli*, id est, nepos Heli, puta Ioachim per matrem. Abj vero referunt ad Iosephum, sed aiunt sensum esse: *Qui fuit Heli*, quod est dicere, *Qui fuit gener ipsius Heli*, intellige Ioachim, nam feceri solent suos generos vocare filios. Prædicti Auctores sentiunt, Heli apud Lucam, fuisse Ioachim patrem B. Virginis duplici nomine vocatum Heli, & Ioachim, quia Heli idem est qui Heliachim, & Heliachim idem qui Ioachim. & tum nepos, tum gener dicitur vsitato nomine filius aui, vel feceri. Quare illis verbis: *Qui fuit Heli*, possumus intelligere, Christum nepotem Heli, id est, Ioachim, & ipsum Iosephum, qui eo quod gener fuit Heli, id est, Ioachim, vere dicitur filius eius. Hæc sententia mihi non placet, in primis enim id est nouum, deinde inuistatum, cum præcedat duo antecedentia, & subsequitur relatiuum, illud relatiuum referri ad remotum antecedens, non ad proximum. Tertio, non videtur cum Lucæ sensu conuenire *Qui fuit Heli*, id est, *Qui fuit gener*: nam in ceteris Lucas semper intelligit, cum ait: *Qui fuit huius vel illius*, id est, *Qui fuit filius*, vel nepos. Accedit quod nullo Scripturæ testimonio probatur, Heli fuisse eundem qui Ioachim, quamuis Heliachim aliquando fuerit idem qui Ioachim. Tenenda est igitur communis veterum Patrum sententia, Iosephum sponsum Virginis fuisse filium naturalem Iacob, & legalem Heli.

Contra hæc nihilominus sententiam quædam obijciuntur. Primum, si Iacob, & Heli fuerint fratres, quomodo apud Matthæum, & Lucam dicuntur habuisse diuersos patres, auos, proauos, abauos? Respondeo, eos fuisse fratres tantummodo vterinos, id est, ex parte matris, non patris: nam Matthan duxit uxorem Ischa, & ex ea genuit Iacob patrem Iosephi mortuo Matthan, relicta est vidua Ischa, quam sibi matrimonio copulauit Matthan, & ex ea suscepit Heli, ac proinde Heli, & Iacob ex eadem matre, non patre fuerunt. Sic communiter veteres Patres.

Secundo obijciuntur: si Iacob, & Heli habuere diuersos progenitores vsque ad Dauidem regem, quomodo Lucas inter progenitores Heli ait fuisse Zorobabelem, qui fuit Salathiel, cum Matthæus quoque dicat inter progenitores Iacob fuisse Salathielem, qui genuit Zorobabel: & tamen idem Lucas, & Matthæus post Salathielem & Zorobabelem, vsque ad Dauidem regem, diuersos progenitores recensent. Respondeo, Euthymium, & quosdam recentiores putasse Salathielem, & Zorobabelem apud Matthæum, & Lucam fuisse eosdem, & nihilominus vsque ad Dauidem habuisse diuersos patres, auos, & proauos: quia Salathiel fuit filius naturalis Iechonias, & hoc est, quod dicit Matthæus & fuit filius legalis Neri, & hoc est, quod refert Lucas. Et descendit ex Dauid per Nathan, Iechonias per Salomonem. Sed probabilis mihi videtur, quod alij dixerunt, eos nimirum fuisse diuersos, eisdem licet nominibus appellatos. Lucas igitur totam genealogiam Christi & Beatæ Virginis refert ad Dauidem per Nathan, & posteros eius vsque ad Heli patrem legalem, non naturalem Iosephi: Matthæus vero refert vsque ad Dauidem per Salomonem, & alios reges posteros eius, donec veniat ad Iacob patrem naturalem Iosephi.

Tertio obijciuntur: Ioseph non fuit pater naturalis Christi, quid ergo opus fuit, vt in genealogia Chri-

sti numerentur progenitores Iosephi: aut si Matthæus recte eos recensuit, decuit sane, vt Lucas saltem referret progenitores Christi per Beatam Virgineam, quæ fuit naturalis mater eius, vt sic constaret, Christum secundum carnem vere descendisse ex familia Dauidis. Respondeo, Euangelistas, progenitores Christi numerasse per Iosephum, non per matrem, quia motis erat apud Hebræos genealogias referre per viros, non per feminas. Et quamuis Ioseph non fuerit pater naturalis Christi, fuit tamen vt Beat. Virginis, & Beata Virgo secundum legem Domini cogebatur virum accipere ex eadem Tribu & familia, quia hereditatem paternam habebat, & proinde ratione hereditatis paternæ debebat coniungi viro eiusdem Tribus, & familiæ, ne hereditates ex vna Tribu in aliam transirent; & ne familiæ, quæ per hereditates distinguebantur, confunderentur.

Quarto obijciuntur, *Quia iuxta legem Domini Deuteronom. 25. Ioseph debuit appellari nomine Heli*, nam lex sic habet: *Si habitauerint fratres simul, & vnus ex eis abfque liberis mortuus fuerit, vxor defuncti non nubet alteri: sed accipiet eam frater eius, & suscitabit semen fratris sui, & primogenitum ex ea filium nomine illius appellabit, vt non deleatur nomen eius ex Israël*. Ergo si Ioseph fuit filius legalis Heli, consequens fuit vt eius nomine vocetur: quod tamen factum non est. Hoc argumento vsus est Beatus Augustinus libro secundo, de consensu Euangelistarum, cap. quinto, & ideo prædictam Iulij Africani sententiam tacito nomine improbavit. & dixit, Ioseph fuisse filium Heli, adoptione, non natura, nec legalem, iuxta legem Deuteronom. 25. Respondeo, eundem Augustinum libr. 2. Retractationum ca. 7. & 12. (vt supra retulimus) retractasse opinionem suam, dixisseque, nullius esse momenti argumentum, quo fuerat vsus ad oppositum probandum, quia lex Deuteronom. 25. non significat primogenitum debere habere nomen defuncti, sed tanquam filium eius habendum, & in familia eius numerandum.

Quinto Lex Deuteronom. vigesimo quinto, solum locum habet in fratribus germanis natis ex eodem patre, & matre: & habitantibus simul, id est, in eadem patria, & domo: non ergo locum habuit in Heli, & Iacob, qui erant tantum vterini fratres. Respondeo, legem fuisse generalem, ita vt si quis absque liberis decessisset, frater eius quicumque esset, deberet suscitare semen illius ex vidua relicta: quod si nullus frater extaret, cognatus proximus ex eadem familia cogebatur secundum legem viduam relictam sine liberis, vxorem ducere, & ex ea suscitare semen fratri defuncto. Atque hoc exemplum habemus in Booz, qui in vxorem accepit Ruth, quia cognatus eius, non frater, absque prole decesserat. Id vero quod habetur in lege: *Si habitauerint fratres simul, &c.* nihil cogit quia hunc sensum habet; Vno ex fratribus moriente absque liberis, alter frater si in eadem patria commoraretur, cogebatur vxorem defuncti ducere. Dicitur igitur est: *Si habitauerint fratres simul*, quia si frater defuncti longe absens in alia regione commorabatur, non ardebatur lege ad ducendam vxorem defuncti, ac proinde tunc alius consanguineus proximus eiusdem familiæ debebat vxorem defuncti matrimonio sibi coniungere. Præterea, in lege non dicitur: *Si habitauerint fratres ex eodem patre, & matre progeniti: ergo satis erat, si fratres vterini essent, qui simul etiam habitare poterant in eadem patria, & domo.*

Sexto quaeritur, An verum sit, quod Sanctus Hilarius cap. 1. in Matthæum, & Ambrosius Luca 3. testantur, Matthæum narraffe Christi generationem regiam, Lucam vero Sacerdotalem? Ratio dubitandi est, quia posteri Davidis Sacerdotes esse non potuerunt, quia erant ex tribu Iuda. Nec id impedit, quod habetur secundo Regum octauo; *Filij David Sacerdotes erant*: ibi enim significatur tantummodo, filios Davidis fuisse primarios viros in aula regia: nomen enim Hebræum significat vtrumque, videlicet,

Deut. 25